

İçel Milletvekili Mazhar Arıkan ve 2 arkadaşının Bâzı suç ve cezaların affı hakkında 3 . 8 . 1966 tarihli ve 780 sayılı Kanunun 9 ncu maddesinin ilk fıkrası ve (A) bendinde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/497)

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki 3 . 8 . 1966 tarihli ve 780 sayılı Kanunun 9 ncu maddesinin ilk fıkrası ve (A) bendinde değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifinin madde metni ve gerekçesi ekli olarak sunulmuştur.

Kanunlaşması için gerekli muamelenin yapılmasını saygı ile talebederiz.

İçel
M. Arıkan

Erzincan
S. Perinçek

Kırklareli
M. Atagün

Aydın
R. Özarda

Hakkâri
A. Karahan

Elâzığ
K. Nedimoğlu

GEREKÇE

10 Ekim 1965 genel seçimlerine kadar geçen ve bir intikal devresi telâkki edilmesi mümkün olan zaman içinde sosyal, siyasi ve iktisadi bünyemiz bakımından toplumda husule gelen gelişmeler karşısında işlenmiş bir kısım suçlara verilmiş olan cezaların çektirilmesinde ve bâzı suçların takibinde içtimai bir faide kalmadığı gerekçesiyle 3 . 8 . 1966 tarihinde kabul edilmiş olan 780 sayılı Af Kanunu ile bâzı suç ve cezalar affedilmişti.

İşbu kanunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde müzakeresi sırasında birinci maddeye ilâve edilmiş olan (D) bendi ile Türk Ceza Kanunu ile diğer kanunlarda yazılı suçlardan dolayı ölüm veya müebbet ağır hapse mahkûm edilmiş veya edilecek olanların ölüm cezaları müebbet, ağır hapse, ve müebbet ağır hapis cezaları da 30 sene hapse çevrilmiş idi.

Affin istisnalarını gösteren 9 ncu maddenin ilk fıkrası ile mezkûr (D) bendi hükümlerinin saklı tutulmamış olması affın şümulü haricinde bırakılmış bulunan maddelere göre ölüm veya müebbet hapse mahkûm edilmiş veya edilecek olanların aftan istifade edememeleri gibi adaletsiz bir sonucun doğmasına sebebiyet vermiştir. Diğer taraftan bilindiği üzere Türk Ceza Kanununun 146 nci maddesine tevfikan mahkûm edilmiş olanlar 780 sayılı Af Kanununun 4 ve 5 nci maddeleri ile daha önce çıkarılmış olan af kanunlarından muhtelif şekillerde yararlanmış bulunmaktadırlar. Devlet Kuvvetleri aleyhine işlenmiş olan bu suçlarla aralarında mahiyet farkı olmasa da bunlara nazaran daha az vahim bulunan Türk Ceza Kanununun 147 nci maddesinde yazılı, «Bakanlar Kurulunu cebren iskat veya vazife görmekten cebren men» fiilinin aynı kanunun 168, 171 ve 172 nci maddelerinde gösterilen şekilleri söz konusu af kanununun 9 ncu maddesinin (A) bendi hükmüne tevfikan affın şümulü haricinde bırakılmıştır.

Bahis konusu intikal devresi içerisinde işlenmiş bu kabül suçlardan dolayı mahkûm edilmiş bulunanlar ile; aftan hariç tutulan maddelere göre ölüm veya müebbet ağır hapse mahkûm edilmiş veya edilecek olanların bu kanun hükümlerinden istifade edebilmelerinin temini ve bir adaletsizliğin telâfisi maksadıyla işbu tadil teklifini yapmış bulunuyorum.

Adalet Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/497
Karar No. : 47

9 . 5 . 1967

Yüksek Başkanlığa

İçel Milletvekili Mazhar Arıkan ve arkadaşlarının, Bâzı Suç ve Cezaların Affı hakkında 3 . 8 . 1966 tarihli ve 780 sayılı Kanununun 9 ncu maddesinin ilk fıkrası ve (A) bendinde değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifi Devlet Bakanı Sadık Tekin Müftüoğlu ve Adalet Bakanlığı temsilcileri hazır oldukları halde komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Millet Meclisi Adalet Komisyonunun 19 . 4 . 1967 günlü 18 nci toplantısında 3/431 esasta kayıtlı Çanakkale ilinin Yenice kazası Çınarcık köyünden Hüseyinoğlu Emine'den doğma 1942 doğumlu Mehmet İnanç'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkındaki Başbakanlık tezkeresiyle 3/457 esasta kayıtlı Niğde'nin Çiftlik bucağı Duvarlı köyünden Döndü ve M. Kaya'dan doğma 1937 doğumlu Er Muzaffer Cullas'ın ölüm cezasına çarptırılmasına dair Başbakanlık tezkeresinin ve hükümlülerine ait dosyalarının tetkiki sırasında her iki işte de suç tarihinin Bâzı Suç ve Cezaların Affı hakkındaki 780 sayılı ve 9 . 8 . 1966 tarihli Kanununun meriyetinden evvel olmasına rağmen infazların yapılması için gönderildiği anlaşılmış ve bu sebeple 780 sayılı Af Kanununun yeniden gözden geçirilmesine zaruret hâsıl olmuştur.

Filhakika 780 sayılı Bâzı Suç ve Cezaların Affı hakkındaki Kanunun birinci maddesinin (D) bendi unumi bir hüküm olarak Millet Meclisinde yapılan müzakereler sonunda maddeye ithal edilmiş ve sarahaten bu kanunun meriyet tarihine kadar işlenmiş olan suçlarda T. Ceza Kanunu ile diğer kanunlarda yazılı suçlardan dolayı ölüm veya müebbet ağır hapse mahkûm edilmiş veya edilecek olanların ölüm cezaları müebbet ağır hapse; müebbet ağır hapis cezaları da otuz sene ağır hapse çevrilir) şeklinde kabul edilmiştir.

Diğer taraftan aynı kanunun istisnaları tadadeden 9 ncu maddesinde maddenin kabul şekline uygun olarak sadece müebbet ağır hapis ve ölüm cezasına mahkûm edilmiş olanlar veya edilecekler için gerekli değişikliğin yapılmadığı görülmüştür.

Bu haliyle ölüm cezalarının yerine getirilmesi için komisyonumuza sevk edilmiş bulunan yukarıda isimleri yazılı iki hükümlünün suç tarihlerinin kanunun meriyet tarihi bulunan 9.8.1967 tarihinden evvel olmasına rağmen aftan istifade edemedikleri anlaşılmış ve kanun vâzınının maksadının tam olarak kanun metnine inikâs etmediği tesbit edilmiş bulunduğundan 19 . 4 . 1967 günlü Birleşimde toplantıya iştirak etmiş bulunan üyeler İsmail Hakkı Tekinel, Abbas Ali Çetin, Sabri Keskin, Reşat Özarda, İsmail Hakkı Boyacıoğlu, Arslan Topçubaşı, Kevni Nedimoğlu, Mazhar Arıkan, Mustafa Uyar, Mehmet Atagün, Yunus Koçak, N. Nazif Arslan ve Fethi Alacalı ittifakan Komisyon Başkanlık Divanınca bu husus ile yine aynı maddede bulunan ve T. C. Kanununun 147 nci maddesinin aynı kanunun 168, 171 ve 172 nci maddelerinde gösterilen şekillerine de teşmil edilmek üzere affın kapsamına alınması hususunda bir kanun teklifinin hazırlanmasını kararlaştırmışlar ve ancak İftüzük hükümleri muvacehesinde Dilekçe Karma Komisyonunun 140 sayılı Kanuna göre af tasarısı hazırlama yetkisi ayrıık olarak kanun tasarısı veya teklif hazırlanmasına yetkisi bulunmadığından komisyon üyelerinin almış olduğu bu karar üzerine hazırlanan kanun teklifi komisyon üyelerinden Mazhar Arıkan ve arkadaşları tarafından imzalanmak suretiyle muameleye konulmuştur.

Hükümet temsilcileri teklife aynen iştirak etmişler ve Komisyonumuzca keza kanun teklifi uygun mütalâa edilmiştir.

İşin mahiyeti ve hayatiyeti göz önünde tutulmak suretiyle teklifin Genel Kurulda ayrıca öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususu da kararlaştırılmıştır.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine sunulmak üzere hazırlanmış olan işbu rapor Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Adalet Komisyonu

Başkanı
İstanbul
I. H. Tekinel

Başkan V.
Kars
A. A. Çetin

Bu Rapor Sözcüsü
Elâzığ
K. Nedimoğlu

Kâtip
Niğde
Y. Arıbaş

Aydın
R. Özarda

Burdur
İ. H. Boyacıoğlu

Çorum
A. Topçubaşı

Erzincan
S. Perinçek
İmzada bulunamadı

Hakkâri
A. Karahan

İçel
M. Arıkan
İmzada bulunamadı

Kırklareli
M. Atagün

Rize
C. Yalçın

Samsun
O. Şahinoğlu
İmzada bulunamadı

Van
M. S. Yıldız

İÇEL MİLLETVEKİLİ MAZ HAR ARIKAN VE 2 ARKADAŞININ TEKLİFİ

Bâzi suç ve cezaların affı hakkında 3 . 8 . 1966 tarihli ve 780 sayılı Kanunun 9 ncu maddesinin ilk fıkrası ve (A) bendinde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 3 . 8 . 1966 tarihli ve 780 sayılı Bâzi Suç ve Cezaların Affı hakkındaki Kanunun 9 ncu maddesinin ilk fıkrası ve (A) bendi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir.

«Aşağıda yazılı bendlerde gösterilen suçlar 1 nci maddenin (D) bendi ile 2, 4 ve 5 nci madde hükümleri saklı kalmak şartıyla bu kanun hükümleri dışında bırakılmıştır.

A) Türk Ceza Kanununun 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132 ve 133 ncu maddelerinde; 135 nci maddenin 2 nci bendinde ve 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 145, 148, 149, 150, 151, 152, 154, 155, 156 ve 157 nci maddelerinde yazılı suçlar ve bunların 168, 171 ve 172 nci maddelerinde gösterilen şekilleri; 163 ncu maddenin 1 nci fıkrası ile 164, 165 ve 166 nci maddelerinde yazılı suçlar; zimmet, ihtilâs, irtikâp ve rüşvet suçları; 339, 340, 341, 403, 404 (2 nci bend birinci fıkrası hariç), 405, 406, 407, 408, 414, 415, 416, 417, 418, 429 ve 430 ncu maddenin birinci fıkrası ile 431, 436, 440, 441, 491, 492, 493, 495, 496, 497, 499, 503, 506, 508 ve 510 ncu maddelerinde yazılı suçlar ancak;

1. Kaçırmanın, evlenmek maksadiyle yapıldığı ve kaçırılan kimsenin ırzına geçilmediği ve 416 nci maddenin son fıkrasının aslı hüküm olarak tatbik edildiği,

2. Türk Ceza Kanunu ile Askerî Ceza Kanununa göre zimmet ve ihtilâs suçlarından dolayı, hükmen tesbit edilmiş zararın tamamen ödendiği,

3. Türk Ceza Kanununun 491, 492 ve 493 ncu maddelerinde yazılı suçlardan, 18 yaşını bitirmemiş bulunanlar tarafından işlendiği,

Hallerde bu kanunun 1 nci maddesi uygulanır.

4. İrtikâp ve rüşvet suçları ile Türk Ceza Kanununun 339, 340, 341, 503 ve 508 nci maddelerinde yazılı suçlardan dolayı hükmedilmiş veya hükmedilecek olan hürriyeti bağlayıcı cezaların üçte ikisi ve para cezalarının tamamı affedilmiştir.

Ancak hürriyeti bağlayıcı cezadan yapılacak indirme on aydan az ve üç seneden fazla olamaz»

MADDE 2. — Bu kanun 3 . 8 . 1966 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

